

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

1 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 119 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

часом, з відповідними ресурсами та підтримкою, вони можуть бути подолані задля успішного майбутнього УКРАЇНИ.

Література

1. Бубряк Т.Ю. Інтегративний підхід у проектуванні професійної життєдіяльності особистості. *Актуальні проблеми психології*. 2014. Т. 7. Вип. 36. С. 51-58.

2. Зубарева О. Г. Інтеграція дисциплін художньо-естетичного циклу в початковій школі як мотивація учнів до пізнання світу. *Інноваційна педагогіка*. 2020. № 25. Т. 1. С. 63-68.

3. Мартиненко О.В. Особливості роботи керівника хореографічного колективу в умовах воєнного стану. *Естетичні засади розвитку педагогічної майстерності викладачів мистецьких дисциплін : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Умань, 28 квіт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. унт імені Павла Тичини, Ф-т мистецтв; [редкол.: Терешко І. Г. (голов. ред.), Побірченко О. М. (відпов. ред.), Бикова О. В. [та ін.]. Умань : ВІЗАВІ, 2022. С.57-63.*

4. Полякова А. Інтеграція музично-ритмічного виховання молодших школярів у хореографічне навчання: URL: <http://surl.li/deoen> (дата звернення: 02.11.2023).

Олена Овчаренко-Пешкова,
Криворізький державний педагогічний університет
(Україна, м. Кривий Ріг)

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ХУДОЖНЬО-ТВОРЧА КОМПЕТЕНТНІСТЬ УЧНІВ»

Інтенсивний рух світової спільноти до науково-технічного прогресу, євроінтеграційні культурні й освітні реформи в Україні зумовлюють необхідність формування мистецької компетентності учнів закладів загальної середньої освіти, здатних до творчо-пізнавальної і художньо-практичної діяльності у визначеному виді мистецтва. Важливою складовою структури компетентностей, що опановується учнями на уроках музичного мистецтва є художньо-творча компетентність. Для осягнення значення формування зазначеної компетентності, нами було проаналізовано такі поняття: художня, творча та художньо-творча компетентність.

Дослідники пов'язують художню компетентність зі здатністю учня самостійно вирішувати завдання, що пов'язані з художнім сприйняттям,

інтерпретацією творів мистецтва різних видів і жанрів, а також зі знаннями і вміннями в різних видах художньої діяльності. Так, Л. Масол трактує художню компетентність як здатність особистості керуватися набутими художніми знаннями та навичками, а також як вміння користуватись отриманим досвідом у власній діяльності згідно з універсальними загальнолюдськими естетичними цінностями та особистими духовно світоглядними позиціями [2, с. 246].

Під творчою компетентністю науковці розуміють здатність учня вирішувати типові та незвичайні завдання музичного навчання залежно від ситуації нестандартними способами. Така компетентність визначає вміння особистості генерувати ідеї, висувати гіпотези, фантазувати, асоціативно мислити, бачити протиріччя, переносити знання та вміння у нові ситуації, долати інертність мислення, висувати судження, критично мислити [1, с. 32]. Дослідник у галузі художньої педагогіки М. Пічкур розуміє творчу компетентність як універсальну характеристику митця, яка пов'язана з оволодінням законами мистецтва, вдосконаленням власної майстерності [4, с. 86].

Тож, реалізація творчого потенціалу учня може бути успішною за умови сформованої художньо-творчої компетентності. Вивченням феномену художньо-творчої компетентності засобами музичного мистецтва займались такі дослідники, як: М. Білецька, О. Гайдамаки, В. Гришко, Л. Масол, І. Молостова, О. Семенова, Я. Сопіна та ін.

Науковці (К. Зуб, Л. Масол, О. Гайдамаки) пов'язують поняття художньо-творчої компетентності з такими означеннями, як: художня діяльність, художньо-творчий процес. Такої ж думки дотримується І. Молостова, яка визначає художньо-творчу діяльність як процес індивідуального осмислення людиною культурних змістів і цінностей. На думку дослідниці, художньо-творча компетентність формується через оволодіння художньо-інтерпретаційними вміннями [3].

Близькою до нашого розуміння є позиція дослідниці О. Семенової, яка акцентує, що сутність художньо-творчої компетентності полягає в здатності особистості генерувати оригінальні ідеї та втілювати їх у матеріалі відповідними засобами на основі володіння вербально-образною, образно-стильовою, стратегічною та продуктивно-образною компетентностями [5, с. 194].

Отже, художньо-творча компетентність сприяє реалізації потреби особистості учня у духовному розвитку та виявленні її творчого потенціалу. Саме така компетентність забезпечує набуття досвіду власної художньо-творчої діяльності й реалізації здібностей, уяви, фантазії, художнього мислення тощо.

Література

1. Гуманізація процесу навчання в школі: навчальний посібник / за ред. С. П. Бондар. 2-ге вид., доповн. Київ : Стилос, 2001. 256 с.
2. Масол Л. М. Загальна мистецька освіта : теорія і практика. Київ, 2006. 431 с.
3. Молостцова И. Художньо-інтерпретаційна компетентність як професійно значима Художественно-интерпретационная компетентность как профессионально значимая характеристика современного педагога-музыканта. URL : <https://cyberleninka.ru/article/n/hudozhestvenno-interpretatsionnaya-kompetentnost-kak-professionalno-znachimaya-harakteristikasovremennogo-pedagoga-muzykanta/viewer>.
4. Пічкур М. Оволодіння засобами композиції – об’єктивна передумова формування художньо-творчої компетентності майбутнього дизайнера. *Теоретико-методологічні аспекти мистецької освіти : здобутки, проблеми та перспективи*. Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. С. 86–89.
5. Семенова О. Сутність та специфіка художньо-творчої компетентності як запорука професіоналізму вчителя образотворчого мистецтва / Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2014. № 10 (3). С. 190-196.
6. Явоненко М. Творча компетентність особистості як запорука її життєвого успіху. URL : <http://tdo.at.ua> (дата звернення: 04.10.2023).

Наталія Ашихміна,

кандидат педагогічних наук, доцент;

ДЗ «Південноукраїнський

національний педагогічний університет

імені К.Д. Ушинського; Україна, м. Одеса

АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Динаміка розвитку сучасного суспільства сприяє переосмисленню проблеми цінності, що зумовлює інтенсивний розвиток аксіологічного підходу в освітній галузі. Підготовка молоді до самостійної професійної діяльності має високий духовний сенс. У системі освіти «народжується» майбутнє людського суспільства та створюються нові соціокультурні цінності.

Психолого-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва, а також формування його професійних та фахових компетенцій передбачають створення умов гуманістичного освітнього простору, фундаментом якого може стати педагогічна аксіологія. Ряд дослідників